

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Iac. Chiffletii De Linteis Sepulchralibus Christi
Servatoris Crisis Historica**

Chifflet, Jean-Jacques

Antverpiae, 1624

Cap. XVII. Gaufridus de Charny Eques Burgundus Sindonem Christi
Ecclesiae de Lireyo in Trecensi Diocesi à se exstructæ attribuit: quomodo
ibi habita Sindon.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64456](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64456)

lariosexel, Sequanum (cuius opes venere in Marchionem Varambonium ex illustri familiâ *de Rye*) coniugem habuisse Margaritam illam Charniensem, Gaufridi *de Charny* Burgundi Equitis, & Philippi quondam Valesij ac Ioannis Francorum Regum Regij Signiferi neptem. Illud quoque in Campaniâ maximè & Burgundiâ notum peruulgatumque est, sacrum Linteum, proximè antè quàm Camberium inferretur, nec in Cypro, nec in vllâ Græciæ Asiæve parte, sed in Burgundiâ per annos quatuor circiter supra triginta asseruatum, quo venerat è Campaniâ; vbi habitum annis minimùm sexaginta, in Sacrariis Capituli beatæ Mariæ de Lireyo, Tricassinæ Diœcesis: quæ omnia operæpretium facturum me existimo, si altiùs repetam, & indubitatae fidei testimoniis affirmem.

CAPVT XVII.

Gaufridus de Charny Eques Burgundus Sindonem Christi Ecclesiæ de Lireyo in Trecenti Diœcesi à se extructa attribuit: quomodo ibi habita Sindon.

REFERT Froissartes volumine primo Historiarum, aliiq̃ue rerum Francicarum Scriptores, Calitio (*Portus Iccius* est nonnullis, aliis *Por-* Cap. 150. 151. 152.

Portus Morinorum) ab Anglis deditone recepto, die vltimâ Augusti anno M. CCC. XLVII. Gaufridum *de Charny* Burgundum Equitem prouinciæ Picardiæ (quâ imminebat hostis) à Philippo Valensio præfectum, eidem Regi vltro pollicitum fuisse anno M. CCC. XLVIII. se Calitium primo ipso die sequentis anni M. CCC. XLIX. pro xeniis ei oblaturum; ac deinde astu & proditione Aymerici Papiensis, Caletanæ arcis pro Anglis Præfecti, qui cum Francis amicitiam simulauerat, cæso fusoque Gallorum exercitu, Gaufridum Ducem, contrario quàm sperauerat euentu, captum ab Anglis, & in custodiam datum Kalendis ipsis Ianuariis, quam ille diem vrbi potiundæ dixerat: non absimili fortunâ, (etsi causâ meliore) ei, quam anno M. CC. XIV. expertus fuerat Ferdinandus Flandriæ Comes, qui nobili pugnâ Bouinensi, à Philippo Augusto, Francorum Rege profligatus, Lutetiam, quam ex magicæ statuæ fallaci oraculo, ouantem se ingressurum crediderat, in hostis triumpho vel inuitus inductus est: aut ille de quo Saluianus: *Dux nostra partis eamdem urbem hostium, quam eodem die victorem se intraturum esse presumpsit, captiuus intrauit. Et mox: Habens predatoris fiduciam, preda factus est; triumphum presumens, triumphus fuit.* Captum porro Gaufridum,

L. 7. de
Prouid.

dum, non mediocri Regis Anglicani lætitiâ, qui eius virtutem bellicam sæpiùs magno rerum suarum detrimento expertus fuerat, refert Nicolaus Camuzatius amicus noster in Castro Caletano coniectum in arctissimam custodiam: *Vbi, cum ipse Gaufridus, inquit, ut nonnulla antiqua Ecclesia de Lireyo monumenta referunt, graui animi anxietate angeretur, quòd Rex Angliæ eum pecuniariâ redemptione liberari prorsus abnueret; ad diuinam opem & presidium confugit, Deiparâ Virgine intermediâ sibi ascitâ; voto sese obstringens, construendæ eius nomini basilicæ, si à dictâ custodiâ eductus pristinam libertatem recuperaret. Is cum votum emisisset, statim sub humanâ specie duo Angeli ei apparuere, qui cum prius sciscitati essent, an votum quo se obligarat persolueret, firmis que & constans in eo persisteret; iteratòq; ex animo & repetito voto, actutum carceris fores ei diuinitus patuerunt: & à dictis Angelis, armis decenter circumcinctus, equoque generoso donatus; ita expeditus adiunxit se Anglicis copiis, quæ extemplo è Caletanâ ciuitate in prælium cum nonnullis Gallis, qui propiùs ad eam urbem accesserant, exiuerunt. Ibi acriter pugnatum, & in ipso conflictu dictus Gaufridus, Deo ita volente & disponente, in manus incidit Gallorum: à quibus cognitus, benignè & alacriter susceptus est; cunctis ad tanti miraculi relationem non*

In Própt.
Sacrar.
Antiq.
Tricass.
Diocesis.

N tam

*tam mirantibus, quàm stupefcentibus. quod quidem
 alibi scriptum non offendi. Verumenimverò, siue fa-
 ctum siue fictum sit miraculum præsignatum, liquidò
 constat, præfatum Gaufridum peculiari quadam de-
 uoti animi religione in sacram Virginem affectum
 fuisse; quam cum piè coleret & veneraretur, Eccle-
 siam eius nomini consecratam, non multò post carceris
 euasione, excitandam procurauit, in oppidulo de Li-
 reyo, cuius erat Dominus, tribus leucis ab urbe Tricas-
 sinâ disito, eamque tantis redivitibus locupletauit, quanti
 Canonicis, qui ibidem diuini Officij munus in perpe-
 tuum obirent, sustentandis erant suffecturi. Subiicit
 Camuzatius Instrumentum dotationis Ecclesiæ
 B. Mariæ de Lireyo, datum à Gaufrido anno
 Christi M.CCC.LIII. Indictione sextâ, die vigesimâ
 Iunij. Sanè de Gaufrido Angelicâ ope ex hostium
 manibus erepto, verbum non faciunt Historici
 vel Anglicani vel Franci; quin potiùs asserunt,
 eum ab Anglis Calitio deportatum in Angliam,
 eiusque caput anno M.CCC.LI. regnante iam tum
 in Galliâ Ioanne, magnâ pecuniæ vi redemptum.
 Neque idcirco fidem abrogo historiæ illi, quam
 ex Lirensis Ecclesiæ Commentariis quibusdam
 refert Camuzatius; cum expressa iam olim videat-
 ur fuisse in Lipsanothecâ argenteâ illius Eccle-
 siæ, quæ describitur in litteris Humberti Comit-
 is à Ru-*

à Rupe, sequenti Capite referendis. Angelus est capillū beatissimæ Virginis vasculo clausum manu gestans, ac turri tribus columnis impositæ insistens; quâ in turri statua Equestris Charniensibus Insigniis decora conspicitur, Gaufridum opinor representans, Angelicâ ope, voto Deiparæ nuncupato, carceribus ereptum. Satis constat, sæpè aliàs captiuos diuinâ virtute solutos ergastulis, & è custodiâ subductos; vt Gerardum S. Bernardi fratrem, eiusdem precibus; Carolum Prouinciæ Comitem beatæ Magdalenæ ope; complures votis diuo Leonardo nuncupatis; alios aliâ ratione: vt mirum videri non debeat id quoque Gaufrido beneficij diuinitus impensum; quod ab Anglicanis illis, Francisque, bellorum potiùs quàm rerum sacrarum Scriptoribus, aut ignorari potuit, aut de industriâ prætermitti. Verum quacumque tandem ratione Gaufridus ex hostium potestate euaferit, constat illum ad suos reducem, sacram eadem beatæ Mariæ de Lireyo extruxisse, ac in eâ adorandum linteum, corporis Christi notas & lineamenta referens, perhonorificè collocasse, vt expressè habetur ex plurimis Campaniæ Burgundiæque consentientibus monumentis, atque instrumentis publicis infrà citandis; vbi perpetuò *Sudarium* appellatur. Quomodo autem sacra

100 DE LINTEIS SEPVLCHR. CHRISTI
Sindon à Trecensibus habita sit , paucis enar-
randum.

Cùm magni ad Lirensẽ Ecclesiam visendæ
Sindonis causâ concursus fierent, Henricus de Pi-
ctauia Trecensis Episcopus , circa annum Chri-
sti M. CCC. LV. ratus non esse illam veram Christi
Sindonem , quòd Theologi quidam affirmarent,
id alioqui non omittendum fuisse ab Euangeli-
stis, si hæssissent linteo diuini corporis notæ; aua-
ritiæ Decanorum & Canonorum Lirensium
adscribens, & redigendæ pecuniæ, ac donario-
rum cupiditati, quòd ij populorum excirentur
conuentus; habito priùs concilio, aduersus Li-
renses pro suâ auctoritate agere cœpit. Tunc ergo
aliò translata est Sindon, etiam vt ferebatur, extra
Diœcesim; nec v̄mquam publicè proposita per
annos ferè quatuor & triginta: quibus elapsis, se-
dem Trecensem obtinente Petro de Arceys, ite-
rùm productum est Sudarium à Gaufrido *de*
Charny, Gaufridi fundatoris filio, Lirensis oppi-
duli Domino, & Ecclesiæ Lirensi restitutum, vt
veteri more populo exhiberetur. Quod vt secu-
riùs fieret, obtinuit Gaufridus à Petro tituli S. Su-
fannæ Presbytero Cardinali de Thureyo, Cle-
mentis VII. Antipapæ ad Carolum Francorum
Regem Legato, facultatem Sudarij illius in Ec-
clesiâ

clesiâ Lirensi honorificè custodiendi, non petitâ
 licentiâ ab Ordinario loci, nec obstante eius pro-
 hibitione vllâ, eò quòd à patre suo Gaufrido, eius
 Ecclesiæ fundatore, in eâ collocatum esset. Eo in-
 dulto commotus Petrus de Arceys Episcopus;
 quodque insuper vltra quàm concessum erat, Su-
 darium maximâ pompâ, cum facibus & sacris
 vestibus è celfo pegmate ad idipsum extracto spe-
 ctandum omnibus proponeretur; intentato se-
 uerè anathemate, vetuit pannum illum proferri
 populo adorandum, donec Summus Pontifex
 super hoc aditus, rem definiuisset. Gaufridus
 contrâ rescriptum quidem tulit à Carolo Rege
 (dicto *Sexto*, cognomento *Beneamato*, Caroli Sa-
 pientis filio) quo Lirensibus Decano & Canoni-
 cis Sudarium de more publicè explicare liceret:
 agente tamen Episcopo, & Regi exponente,
 quòd ex eâ solemnè exhibitione, idololatriæ sce-
 lus in credulas mentes irreperet, nouo edicto
 Rex concessionem suam irritam fecit, sanxit-
 que dato instrumento Lutetiæ Parisiorum,
 quartâ Augusti, anno regni sui nono, Chri-
 sti M.CCC.LXXXIX. vt Sudariũ extra Lirensẽ Ec-
 clesiam priuatim asseruaretur, donec aliud super
 eâ re fuisset constitutum. Prouocatur interim ad
 Clementem, existimatum à multis Pontificem;

N 3 à quo,

à quo, agente Gaufrido, rata habetur permissio à Cardinali S. Susannæ Lirensibus facta, perpetuumque silentium Episcopo Trecenti imponitur. Quo audito Petrus de Arceys, libellum supplicem adornat prolixissimum, vbi re totâ altiùs repetitâ, & gestis in causâ enarratis, contendens Sudarium illud humanâ arte depictum esse, nec esse illud ipsummet, quod sacrosancto Christi corpori adhaesit; ac eius publicâ ostensione, hinc faniores offendi grauissimè, inde rudem atque imperitam plebeculam vanis religionibus implicari; abstulit à Clemente diploma, datum Auenione, octauo Idus Ianuarij, Pontificatus duodecimo, hoc est anno Christi M.CCC.XC. (sedit enim Auenione Antipapa, ab anno M.CCC.LXXVIII.) quo diplomate sanxit, vt pannum quidem illum palàm omnibus explicare liceret, sed absque facibus, cereis, lampadibus, aut sacro ornatu, & celebritate vllâ; vtque is qui populo linteum exhiberet, publicè & clarâ voce proclamaret, *quòd figura seu representatio predicta* (Clementis verba sunt) *non est verum Sudarium Domini nostri Iesus Christi, sed quadam pictura, seu tabula, facta in figuram, seu representationem illius.* His ita constitutis sensim minui coepit religio erga sacrum linteum. Neque vltra super eo disceptatum lego inter

ter

ter Trecenses. De illius ab Antipapâ prolatae sententiae inanitate agam infra ex professo; nunc quâ ratione diuina bonitas, pretiosissimum illud nostrae redemptionis pignus, honori suo reddiderit, ampliùs exponendum est.

CAPVT XVIII.

Transfertur S. Sindon è Campaniâ in Burgundiam: multa nequidquam conantur Lirenses vt illam recipiant: Camberij denique non sine miraculo relinquitur.

INDIGNI erant Trecenses diuino dono, cui fidem cultumque omnem derogarant. Ardebant Galliae bellicis tumultibus, ac Ioannes Burgundiae Dux Lutetiam ipsam regni Francici caput magnâ editâ strage occupauerat, anno Christi supra millesimum quadringentesimum octauo decimo, mensè Maio exeunte. Ergo Lirenses à loco minùs tuti, dum rebus suis cautum esse volunt, Humbertum adeunt Comitem à Rupe, Dominum de Villariosexel & de Lireyo, qui Margaritam Charniensem, Gaufridi Ecclesiae suae institutoris neptem, in matrimonio habebat; rogantque vt vasa sua, sacrumque instrumentum reciperet in custodiam; atque in tuto collocaret,

inte-